

(สำเนา)

รับที่ ๖/๒๕๖๖ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๖

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

กระทู้ถามที่ ๐๐๖

วุฒิสภา

๒๕ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง การมีกฎหมายคุ้มครองเพื่อกระบวนการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาพนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

ด้วยปัจจุบันกระบวนการบริหารงานบุคคลภาครัฐมีปัญหาด้านการขาดความเป็นธรรม และประสิทธิภาพ จึงก่อให้เกิดความเสียหายต่อการบริหารราชการแผ่นดินและชื่อเสียงของบ้านเมือง และปัญหาของระบบราชการยังคงมีอยู่ในทุกยุคทุกสมัยจนถึงปัจจุบัน เช่น ปัญหาด้านกระบวนการบริหารงานบุคคล ปัญหาด้านการให้บริการประชาชน ปัญหาด้านการบริหารราชการแผ่นดิน และปัญหาด้านการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นต้น ซึ่งเป็นผลเสียหายที่ติดตามมาจากการเกิดระบบอุปถัมภ์ในระบบราชการ โดยการวิ่งเต้น การเรียกรับสินบน และการเอื้อผลประโยชน์ต่อกัน ทำให้เกิดผลเสียต่อวิกฤตศรัทธาของประชาชนและชาวต่างชาติต่อการบริหารงานภาครัฐ และยังทำให้บุคลากรภาครัฐที่ดีในหน่วยงานต่าง ๆ ที่ไม่สามารถเข้าไปมีบทบาทในการปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อบ้านเมืองและพี่น้องประชาชน จนทำให้บุคลากรเหล่านั้นเกิดความรู้สึกท้อแท้ ขาดแรงจูงใจต่อการปฏิบัติงาน และหมดความหวังที่จะได้มีโอกาสเจริญก้าวหน้าในการรับราชการ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสอง ได้บัญญัติว่า รัฐพึงดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม โดยกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจ หรือกระทำการโดยมิชอบ ที่เป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระบวนการแต่งตั้งหรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับปรับปรุง) ในกิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ ปรับเปลี่ยนการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐสู่ระบบเปิด เพื่อให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งคนเก่ง ดี และมีความสามารถอย่างคล่องตัวตามหลักคุณธรรม

แผนแม่บท...

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ประเด็นการบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ ที่มีเจตนารมณ์ในการที่จะกำหนดให้บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงาน เพื่อประชาชน ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

จากเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๖ วรรคสอง ประกอบกับ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับปรับปรุง) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ และแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ ซึ่งได้กำหนด เป้าหมายของการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐไว้แล้วว่า ให้รัฐพึงดำเนินการจัดให้มีกฎหมาย เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามระบบคุณธรรมนั้น ซึ่งขณะนี้ผ่าน มาเป็นระยะเวลา ๕ ปีแล้ว นับจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และผ่าน แผนการปฏิรูปประเทศใน ๕ ปีแรก (๒๕๖๐ - ๒๕๖๕) มาแล้ว ก็ยังไม่ปรากฏว่ารัฐบาลจะได้มีนโยบาย หรือแนวทางที่จะดำเนินการให้มีกฎหมายคุณธรรมเกิดขึ้นแต่อย่างใด ทั้ง ๆ ที่กฎหมายดังกล่าวนี้ จะได้เป็นกฎหมายที่มีความสำคัญยิ่งต่อการแก้ไขปัญหาความเสียหายของบ้านเมืองจากระบบอุปถัมภ์ ในภาครัฐ และยังจะเป็นการสร้างความดีงามและเป็นธรรมให้เกิดขึ้นกับกระบวนการการบริหารงานบุคคล ของหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๖ วรรคสาม ซึ่งอยู่ในมาตราเดียวกัน ซึ่งได้กำหนดให้รัฐต้องจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนด ประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น รัฐบาลก็ได้ดำเนินการเสนอกฎหมายว่าด้วยมาตรฐาน ทางจริยธรรมมายังสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และต่อมากฎหมายฉบับดังกล่าวได้มีการประกาศใช้มาแล้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งการมีกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรมจะทำให้ส่วนราชการได้นำไปจัดทำ มาตรฐานทางจริยธรรมของแต่ละหน่วยงานของรัฐรองรับเพิ่มเติม อันจะทำให้เกิดผลดีต่อการที่เจ้าหน้าที่รัฐ จะต้องพึงระวังและคำนึงถึงในการปฏิบัติงานเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายต่อตนเองและการบริหารงานภาครัฐ

ดังนั้น การมีกฎหมายคุณธรรมจะเกิดประโยชน์ต่อบ้านเมืองและระบบราชการภาครัฐ เช่นเดียวกับการมีพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยจะเป็นการสร้างมาตรฐาน และหลักเกณฑ์เพื่อการถือปฏิบัติในทุกส่วนราชการของรัฐ และเป็นการส่งเสริมให้กระบวนการบริหารงาน บุคคลภาครัฐมีความเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งคำว่า “คุณธรรม” เป็นถ้อยคำทางวิชาการ ซึ่งแม้จะมีการบัญญัติไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานราชการของหลายหน่วยงาน แต่ก็มี ความเป็นนามธรรมที่ไม่เกิดผลต่อการถือปฏิบัติจากบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้เกิดปัญหาของการใช้ ระบบอุปถัมภ์ในทางที่ไม่ดีและเกิดปัญหาความเสียหายด้านอื่น ๆ ตลอดมา ซึ่งการจัดตั้งศาลปกครอง และคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) ขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวก็ไม่สามารถแก้ไข อย่างได้ผล เพราะยังคงมีคดีความในศาลปกครองที่เกี่ยวกับความไม่เป็นธรรมในการบริหารงานบุคคล

ภาครัฐค้างอยู่เป็นจำนวนมาก เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายที่จะนำไปบังคับใช้กับเรื่องดังกล่าวนี้ได้ชัดเจน โดยตรง ทำให้ปัจจุบันนี้ยังคงเกิดเหตุการณ์ความเสียหายต่อบ้านเมืองปรากฏตามสื่อสังคมต่าง ๆ ตลอดมา เช่น การเรียกรับสินบน การใช้ดุลยพินิจส่วนตนในการแต่งตั้งโยกย้ายที่ไม่เป็นธรรมและการทุจริตคอร์รัปชัน ในส่วนราชการต่าง ๆ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๖ วรรคสอง แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับปรับปรุง) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ และเพื่อให้ ภาครัฐมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจหรือกระทำการโดยมิชอบที่เป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซง การปฏิบัติหน้าที่หรือกระบวนการแต่งตั้ง หรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันจะทำให้การบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐเป็นไปตามระบบคุณธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรการที่นำมาใช้บังคับและกำกับดูแลการปฏิบัติอย่างได้ผล จึงควรมีกฎหมายคุณธรรมขึ้น เพื่อใช้เป็นหลักปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐ โดยในเนื้อหาของสาระของกฎหมายฉบับดังกล่าว ควรจะต้องมีการกำหนดค่านิยมและลักษณะมาตรฐานของระบบคุณธรรม และควรมีการบังคับใช้ให้ครอบคลุม หน่วยงานของรัฐทุกประเภทที่ต้องปฏิบัติตามให้ชัดเจน ในลักษณะเดียวกันกับพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่สามารถใช้บังคับได้มาแล้ว และเพื่อให้องค์กรที่ทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัย และศาลปกครองสามารถนำกฎหมายฉบับดังกล่าวไปใช้ในการพิจารณาวินิจฉัยคดีความต่าง ๆ ได้ชัดเจน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อบุคลากรที่ดีและยังมีอยู่ในภาครัฐมากมายให้ได้มีโอกาสทำงานเพื่อประโยชน์สุข ของบ้านเมืองและพี่น้องประชาชน จึงขอเรียนถามว่า รัฐบาลมีนโยบายหรือแนวทางในการดำเนินการ ให้มีกฎหมายคุณธรรมเพื่อกระบวนการบริหารงานบุคคลภาครัฐหรือไม่ อย่างไร

ขอให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา

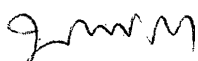
ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เข็ดบุญเมือง

(ศักดิ์สิทธิ์ เข็ดบุญเมือง)

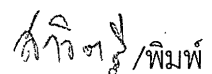
สมาชิกวุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นายบรรหาร กาลา)

ผู้อำนวยการสำนักงานการประชุม

ประธาน